

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Številka: PZS/52-2015

Datum: 6. 1. 2015

Zadeva: Zabeležka internega posveta PZS na temo urejanja Zavarovanih plezalnih poteh, ki je potekal v torek, 6. januarja 2015, ob 18. uri v veliki sejni sobi PZS.

Posveta so se udeležili:

- člani predsedstva PZS: Bojan Rotovnik (predsednik) ter Miro Eržen in Tone Jesenko (podpredsednika)
- predstavniki komisij in odborov PZS: Irena Mrak (KVG), Jože Rovar (KTK), Igor Mlakar (KPP), Andrej Stritar (urednik kartografije), Jože Bobovnik (VK), Bogdan Seligar (KPP), Boštjan Gortnar (KPP), Slavica Tovšak (OZI)
- predstavniki PD: Milan Domitrovič (PD Velenje), Rok Petančič (PD Lisca Sevnica), Uroš Ahačič (PD Tržič), Tomaž Kumer (PD Vinska Gora), Ivan Resnik (PD Kamnik), Davo Karničar (PD Jezersko), Stanko Koblar (PD Tržič in GUC Zelenica), Primož Štamcar (PD Tržič), Gregor Berce (PD Dovje-Mojstrana), Senad Halilović (PD Dovje-Mojstrana),
- predstavniki sorodnih organizacij: Mitja Šorn (ZGVS),
- predstavniki strokovne službe PZS: Matjaž Šerkezi, Katarina Kotnik, Matej Ogorevc in Damjan Omerzu.

Predsednik PZS, **Bojan Rotovnik**, je v začetku podal nekaj izhodišč za posvet o zavarovanih plezalnih poteh, ki so v veliki meri razširjene v Avstriji, Nemčiji, Italiji in Franciji. Prezentacija je priloga zapisnika.

Milan Domitrovič, avtor Zavarovane plezalne poti v Gonžarjevi peči:

- osnova so avstrijsko-nemška priporočila,
- raziskave materialov in načina gradnje,
- raziskave obremenitev,
- strokovna tehnična ekipa.

Prezentacija je priloga zapisnika.

Davo Karničar:

- zanimivo, da se je PZS distancirala od tega dela,
- logično je potrebno razmišljati, da za takšnim objektom in animacijo stoji PZS,
- glede na to, da so tovrstni objekti v stenah lovske družine načeloma ne bodo nasprotovale nadelavi, saj so to nelovne površine, se je pa potrebno z njimi uskladiti glede dostopnih in sestopnih poti,
- PZS ne sme imeti samo nadzor, ampak čim prej formirati skupino, ki bi intenzivno delala na nadelavi teh poti,
- premislek in pomembno: začetni zagon ni problematičen, pojavi se vprašanje dolgoročnega vzdrževanja.

Bojan Rotovnik pojasni, da se PZS s pripravo priporočil in aktivnostmi, kot je ta posvet, aktivno vključuje v to področje delovanje, smo pa se zaradi prevelikega obsega dela pri vzdrževanju zavarovanih planinskih poti in zaradi zakonskih omejitev odločili, da PZS na trgu ne bo nudila izvajanje nadelav zavarovanih plezalnih poti za zunanje naročnike. Ta del prepuščamo trgu, saj se je potrebno zavedati, da bodo poleg planinskih društev v prihodnosti zagotovo naročniki tovrstnih nadelav razne turistične organizacije in druga zainteresirana podjetja.

Igor Mlakar (načelnik KPP): Planinska zveza Slovenije ima veliko dela s skrbjo že obstoječih planinskih poti, kjer nas tudi marsikje lovita čas in denar. Poleg tega je izredno težko izdati certifikat v kolikor nimamo konkretne ekipe, ki bi za to skrbela.

Irena Mrak (načelnica KVG): Postavi vprašanje glede potrebnosti celovite presoja vpliva na okolje? Za tovrstne objekte v naravnem okolju so najbolj primerna že degradirana območja, v visokogorje pa zagotovo ne sodijo. So pa ferate sigurno dobrodošel "pripomoček" v sklopu gorniških centrov, saj se z usmerjanem obiska v za to urejana območja razbremenijo druga območja.

Bojan Rotovnik pojasni, da po dosedanjem preverjanju PZS predvideva, da zadostuje lokacijska informacija s strani pristojne občine, v kolikor pa gre za naravovarstveno območje, je potrebno pri pristojni upravni enoti pridobiti dovoljenje za poseg v naravo.

Razprava

Jože Rován (markacist in načelnik KTK PZS): Razlika je med klasičnimi dolomitskimi feratami in športnimi feratami, ki so aktualne pri nas. Povzame malo zgodovine nadelave planinskih poti v Sloveniji, ki je v začetku potekala ročno in so jo kasneje zamenjali s stroji oz. s pomočjo strojev. Na tako urejenih planinskih poteh do sedaj še ni bilo nesreče zaradi samih varoval. Strinja se s tem, da novodobne ferate ne sodijo v visokogorje ampak čim bližje turističnim krajem s kratkim dostopom in sestopom. So aktualne in potencialno lahko prinašajo dohodek, ki je osnova za dolgoročno vzdrževanje. Nadaljnji razvoj v Sloveniji ne bomo mogli zaustavili. Zelo pomemben pa je faktor odgovornosti.

Mitja Šorn (ZGVS): Se naveže na nadelavo nekaterih poti v Sloveniji. Izpostavi Triglav, kjer ga je zmotila samo ena "objemka" na jeklenici in narobe obrnjene objemke na jeklenicah. Na primeru pustolovskih parkov razloži, na kakšen način poteka gradnja le teh in kdo da mnenje o ustreznosti parka. To je trenutno tretja oseba (ni lastnik, ne investitor), ki ima znanje o gradnji in standardih ter dovolj veliko zavarovanje odgovornosti. Pregled je enkrat letno in je plačljiv. Čudi ga, da v priporočilih PZS ni omenjeno to, da so v izdelavi priporočila UIAA, kjer kot najboljši primer gradnje izpostavljajo francoski način. Mnenje, da bi te poti ravno tako morala pod svoje okrilje vzeti PZS in jih smiselno umestiti v zakon o planinskih poteh.

Tomaž Kumer (PD Vinska Gora): Lastnik poti na Gonžarjevo peč je planinsko društvo. Od ideje do projekta se je prehodila ogromna pot, ki je trajala 3 leta in je vključevala veliko birokracije. Poligon se nahaja na skali, ki je zaščiten kot naravna vrednota. Velik poudarek je bil na mnenju Zavoda za varovanje narave in ker je bilo pozitivno mnenje, se je šlo tudi v izdelavo tega. Dva smrtna primera na podlagi človeških napak.

Ivan Resnik (PD Kamnik): Želja in ideja po nadelavi ferate do ene od planinskih koč (Kokrško ali Kamniško sedlo). V teh stvareh mora biti obvezno strokovnost in pridobitev konsenza. Po njegovem mnenju je nadelava ferat prezahtevno delo za markaciste. Pohvali priporočila, ki so se pripravila v okviru PZS. Ostaja vprašanje financ (kolikšen je dejanski strošek), priprava elaborata ...

Andrej Stritar (urednik katastra): Spremlja stanje poti in ferat že dlje časa in stvari so v nastajanju. Prosi za geografske poteke poti, realno stanje kaj je na terenu. Zbir podatkov je pomemben za različne namene. Po njegovem mnenju je trenutna kategorizacija poti "prekratka" in bi jo bilo potrebno še dopolniti, razširiti.

Miro Eržen (podpredsednik PZS): Ferate, ki se bodo gradile zaradi povečanja obiska planinskih koč. Te ferate so smiselne, ker imajo potencial in interes s strani PD, kar zagotavlja tudi sredstva za vzdrževanje. Vprašanje ferat, ki so zgolj kot adrenalinski poligon, da jih bomo turistično tržili? Ali je te ferate možno vzdrževati na dolgi rok?

Primož Štamcar (PD Tržič): Predstavi projekt nove ferate na področju Zelenice, v bližini GUC Zelenica. Največ težav je predstavljalo pridobitev finančnih sredstev. Pridobitev lokacijske informacije s strani občine Tržič v roku nekaj mesecev. Mnenja še od Zavoda za gozdove, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, ARSO, najemna pogodba z lastnikom zemljišča. Obveščena je bila tudi PZS, od katere pa mnenja niso prejeli.

Zaključki posveta – Bojan Rotovnik:

- ugotovi, da splošnih nasprotovanj osnutku priporočil PZS za Zavarovane plezalne poti ni in da so priporočila primerna za nadaljnjo obravnavo na organih PZS,
- potrebno je uskladiti še pravni in izvajalski vidik priporočil,
- v priporočila se smiselno vključijo priporočila CAA in UIAA s tega področja,
- cilj je, da bi spomladi 2015 pridobili priporočila za izgradnjo Zavarovanih plezalnih poti, ki bodo povzeta po tujih izkušnjah in oplemenitena s slovenskimi izkušnjami in znanjem,
- tako kot plezališča, bi bilo smiselno tudi Zavarovane plezalne poti uvrstiti med spremembe Zakona o planinskih poteh s tem, da bi za ZPP smiselno enako veljala določila o pridobivanju potrebnih soglasij za nadelavo, skrbništvu in vzdrževanju ZPP ter odgovornost skrbnikov,
- PZS bo v skladu z možnostmi sodelovala in delno sofinancirala nadelavo izjemno zahtevnih planinskih poti, zaradi velikega obsega dela z zavarovanimi planinskimi potmi in zakonskimi omejitvami pa na trgu ne bo ponujala izvajanje nadelave zavarovanih plezalnih poti,
- v PZS se do pomladi 2015 izvede interna razprava o označevanju zahtevnosti Zavarovanih plezalnih poti ter o uveljavitvi 4. stopenjske lestvice zahtevnosti planinskih poti.

Posvet se je zaključil ob 20.10 uri.

Zapisal:

Matjaž Šerkezi, strokovni sodelavec PZS

Bojan Rotovnik, predsednik PZS